

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

اداره کل آموزش و پرورش استان فارس

اداره آموزش و پرورش شهرستان داراب

عنوان اقدام پژوهی:

چگونه توانستم مشکل ضعف املاي دانش آموزم به نام هستی را رفع کنم؟

نام و نام خانوادگی مجری اصلی : عاطفه اکبری طاحونه

پست سازمانی: آموزگار

رشته تحصیلی: آموزش ابتدایی

آخرین مدرک تحصیلی: لیسانس

دوره تحصیلی: ابتدایی

سمت فعلی: آموزگار

شماره پرسنلی: ۱۲۸۲۴۱۴۹

فهرست

۳	چکیده:
۴	مقدمه:
۵	توصیف وضعیت موجود (بیان مساله)
۵	گرد آوری اطلاعات (شواهد ۱)
۵	مشاهده
۵	مصاحبه با مدیر و معلم سال گذشته
۵	بررسی اسناد و مدارک موجود
۶	تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها
۷	انتخاب راه جدید
۷	اجرای راه حل ها و نظارت بر آن
۷	گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)
۸	ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار
۸	نتیجه گیری

چکیده:

اهمیت نوشتن و نیاز به صحیح نوشتن در ایجاد ارتباط با دیگران بر کسی پوشیده نیست . در همین ارتباط از ابتدای آموزش رسمی خواندن و نوشتن به کودکانمان می‌آموزیم که چگونه بنویسند و چه اقداماتی در این باره انجام بدهند تا بتوانند آموخته‌های خود را در موقعیت‌های مختلف به کار گیرند . مهم‌ترین ماده‌ی درسی که این وضعیت را بر عهده دارد املا ی فارسی است.

از آنجا که صحیح خواندن و صحیح نوشتن مانند بستری برای یادگیری بقیه دروس می‌باشد و نقش اساسی در آموزش دارد برآن شدم تا ضعف املا ی یکی از دانش آموزانم به نام هستی که املاهای او مطابق با متن نبود را برطرف کنم.

در این اقدام پژوهی با بررسی چند املا متوجه مشکل شنیداری دانش آموزم شدم و با نزدیک کردن او به جایگاه معلم و تدریس در نزدیک او و ارجاع به پزشک متخصص توانستم به یاری خداوند مشکل او را برطرف کنم. که رفع مشکل شنیداری او سبب پیشرفت در بقیه دروسش نیز شد.

کلمات کلیدی: اختلالات املا، تمیز شنیداری، ضعف املا

مقدمه:

اهمیت نوشتن و نیاز به صحیح نوشتن در ایجاد ارتباط با دیگران بر کسی پوشیده نیست . در همین ارتباط از ابتدای آموزش رسمی خواندن و نوشتن به کودکانمان می آموزیم که چگونه بنویسند و چه اقداماتی در این باره انجام بدهند تا بتوانند آموخته های خود را در موقعیت های مختلف به کار گیرند . مهم ترین ماده ی درسی که این وضعیت را بر عهده دارد املا ی فارسی است.

در حقیقت املا تلاش و تکاپویی برای نوشتن درست کلمات است و بیشتر به سنجش دو مهارت مهم گوش دادن و نوشتن و مهارت های ذهنی مربوط به آن می پردازد اهداف آموزشی املا شامل تمرین شنیدن، تمرین نوشتن، شناخت شکل نوشتاری کلمات روزمره و رایج ، آشنایی با کلمات جدید، مشخص شدن مشکلات نوشتاری و رفع آنها، تندنویسی-خوانانویسی، زیبانویسی و درست نویسی و رعایت فاصله کلمات است.

توصیف وضعیت موجود (بیان مساله)

اینجانب عاطفه اکبری طاحونه مدت ۱۰ سال است که در آموزش و پرورش مشغول به خدمت هستم و هم اکنون در آموزشگاه دخترانه ملاصدرا که یک مدرسه دولتی می باشد و در روستای ده خیرسفلی قرار دارد به عنوان آموزگار پایه پنجم انجام وظیفه می کنم. در این کلاس نسبتاً کوچک تعداد ۶ نیمکت وجود دارد که روی هر نیمکت دو دانش آموز می نشیند. میز معلم روبروی درب کلاس سمت راست کلاس قرار دارد.

یکی از دانش آموزانم دختری است به نام هستی با قدی نسبتاً کوتاه و لاغر اندام که معمولاً خیلی آهسته صحبت می کند و در کلاس بخاطر جثه کوچکش ردیف اول سمت چپ می نشیند.

با گذشت مدتی از سال تحصیلی متوجه شدم در دروس مختلف ضعیف است و بعد از گفتن چند املا به صورت تقریری فهمیدم که هستی در هنگام نوشتن مکرراً از بقیه بچه ها عقب تر است و املائی که او می نویسد متناسب با متن املائی گفته شده نیست و این برایم سوالی بود که چرا نوشته های او مطابق با متن املا نیست چون املا پایه بقیه دروس است بر آن شدم که با تحقیق و بررسی مشکل را بیابم و آنرا رفع کنم.

گرد آوری اطلاعات (شواهد ۱)

مشاهده: املا های یک ماه گذشته هستی را جمع آوری کردم و متن ها و غلط ها را بررسی و دسته بندی کردم. برای مثال اگر متن املا ۸ خط بوده است هستی فقط ۲ خط را مطابق متن املا نوشته بود.

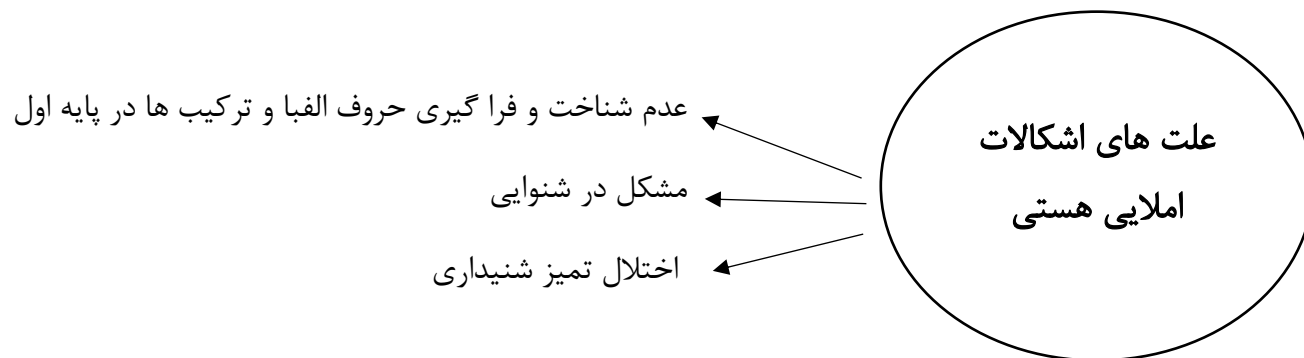
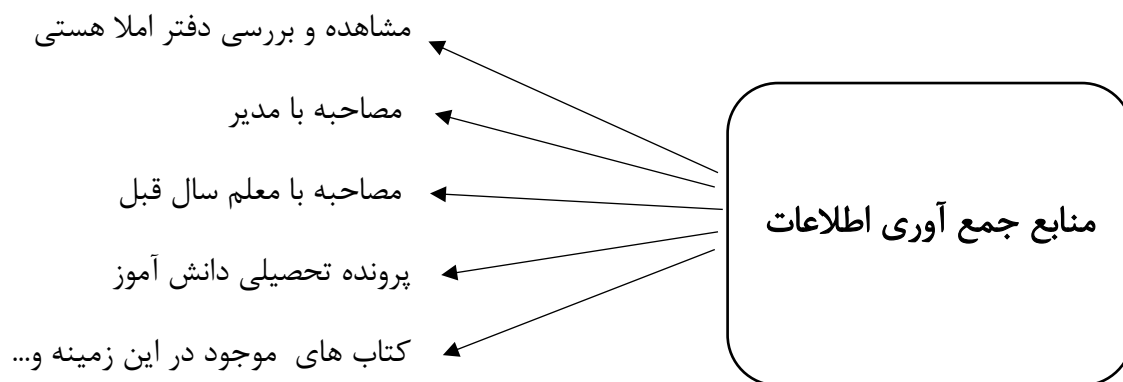
با بررسی غلط های املائی متوجه شدم که عمده غلط های او از تمیز شنیداری نشات می گیرد.

مصاحبه با مدیر و معلم سال گذشته: در مورد هستی با مدیر و معلم سال قبلش صحبت کردم، مدیر اظهار داشت که این دانش آموز دومین سالی است که به مدرسه ما آمده و پایه های اول تا سوم را در مدرسه دیگری گذرانده است.

معلم پایه چهارم او که همچنان در مدرسه ما مشغول به تدریس بود را فراخواندم و در مورد هستی با او صحبت کردم، او اظهار داشت که در سال گذشته هم املاهای هستی مطابق با متن نبوده است و هستی از نظر درسی دانش آموزی ضعیف می باشد.

بررسی اسناد و مدارک موجود: با بررسی کارنامه ها و مدارک سال های قبل متوجه شدم هستی در همه دروس نمره نسبتاً پایینی داشته است. و این مدارک صحبت های معلم سال قبلش را تایید می کرد.

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها



انتخاب راه جدید

با توجه به یافته‌های به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها راه‌های زیر برای رفع مشکل هستی در اولویت قرار گرفت:

۱. جابجا کردن هستی و انتقال او به نزدیک‌ترین مکان نسبت به میز معلم
۲. تکرار حداقل ۳ بار از هر جمله املا در روبرو و نزدیک هستی
۳. یادآوری و مرور حروف الفبا و ترکیب‌های پایه اول
۴. انجام تمرینات درمان تمیز شنیداری

اجرای راه حل‌ها و نظارت بر آن

با توجه به اولویت بندی راه‌ها اولین اولویت را انتخاب و آن را اجرا کردم، جای نشستن هستی را به نمیکت اول سمت راست کنار میز معلم منتقل کردم برای اینکه جابجا شدن هستی نظر بقیه را جلب نکند چند تا از دانش‌آموزان دیگر را هم جابجا کردم و در زمان گفتن املا هر جمله را حداقل ۳ بار در نزدیک‌ترین مکان به محل نشستن او و یا روبروی او تکرار می‌کردم.

یک جلسه به صورت فشارده حروف الفبا و خلاصه‌ای از ترکیب‌ها را مرور کردم و سعی کردم که بقیه دانش‌آموزان متوجه این موضوع نشوند تا هستی احساس ضعف و سرخوردگی پیدا نکند.

در ساعت ورزش بازی روباه، بله را برای افزایش تمیز شنیداری انجام دادیم. بازی به این صورت است که با دستمالی چشمان دانش‌آموز مورد نظر را می‌بندیم بقیه دانش‌آموزان به صورت پراکنده در اطراف او می‌ایستند، دانش‌آموزی که چشمانش را بسته می‌گوید: روباه. بقیه جواب می‌دهند بله. او باید با توجه به جواب بچه‌ها آن‌ها را پیدا کند و بگیرد. هرکس را گرفت دستمال را روی چشم دوستش می‌بندد.

گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)

با جابجا کردن هستی و املا گفتن در نزدیک‌ترین مکان نسبت به او مشاهده کردم که نسبت به قبل در نوشتن کمتر عقب می‌ماند و سرعت او در نوشتن افزایش یافته است. هنگام تصحیح املا به طور شگفت‌انگیزی متوجه شدم همه‌ی متن نوشته شده توسط هستی مطابق با متن املا می‌باشد. برای تقویت اعتماد به نفس و انگیزه در هستی از دانش‌آموزان خواستم که او را تشویق کنند و از هستی خواستم املا یکی از دانش‌آموزان را تصحیح کند.

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار

برای اطمینان نسبت به نتیجه مشاهده شده تا دو املائی دیگر صبر کردم و مشاهده کردم نتایج به دست آمده مانند اولین املا بعد از اجرای راه حل اول و دوم می باشد یعنی هستی املا را مطابق متن نوشته و فقط چند غلط آموزشی دارد، که این نشان می دهد ما به هدف خود که نوشتن املا مطابق متن بود رسیده ایم.

این موضوع را با مدیر در میان گذاشتم و از ایشان خواهش کردم متن کوتاهی را به صورت املا بگویند تا هستی بنویسد. باز هم همان نتیجه را مشاهده کردم. یعنی دیگر همه نوشته های هستی مطابق متن بود.

نتیجه گیری

املائی فارسی یکی از مهم ترین مواد درسی در دوره ابتدایی است که با سایر مهارت های زبانی، به ویژه مهارت خواندن، ارتباط دارد. در املائی فارسی علاوه بر آن که صورت صحیح نوشتاری کلمات به دانش آموزان آموخته می شود، موجبات تقویت مهارت گوش دادن و درک و دریافت سریع واژه ها، جمله ها و متون فراهم می آید. آموزش املا فقط به ساعت املا اختصاص ندارد. بلکه این مهارت در فرایند و جریانی پویا و همراه با تدریس سایر درس ها به ویژه دروس زبان آموزی - خواندن، جمله نویسی، انشا و فعالیت های نگارشی و زبانی - آموزش داده می شود.

با توجه به بررسی ها و اقدامات انجام شده، متوجه شدم که با نزدیک شدن هستی به معلم مشکل هستی که عدم تطبیق املا و متن بود حل شد و این نشان می دهد که هستی در حس شنیداری داری ضعف می باشد و دلیل اینکه کلمات را درست نمی نوشته این بوده که کلمات را درست نمی شنیده است. این موضوع را به مدیر اطلاع دادم و از مدیر خواستم مادر هستی را به مدرسه دعوت کند و در حضور مدیر ماجرا را برای مادر هستی شرح دادم و از او خواهش کردم برای بررسی مشکل شنوایی هستی به پزشک متخصص مراجعه کند.

بعد از رفع مشکل شنوایی هستی مشاهده کردم که او در درس های دیگر هم پیشرفت قابل ملاحظه ای داشته است. خداوند را شاکرم که با بی توجهی از کنار موضوع عبور نکرده و بار دیگر با توکل به خدا و یاری او توانستم به حل مشکل یک دانش آموز کمک کنم.